

پاسخ نامه کیفری

سوال ۱۰۱

مطابق ماده ۱۲۳ قانون آیین دادرسی کیفری:

« هرگاه برای کشف واقع و روشن شدن موضوع، تحقیق یا معاینه محل ضروری باشد و یا به درخواست شاکی یا متهم، بازپرس موظف به انجام آن است.

بنابراین، اقدام به این نوع تحقیق، هم در فرض تشخیص بازپرس و هم به درخواست طرفین دعوا (شاکی یا متهم) امکان پذیر است.

سوال ۱۰۲

مطابق ماده ۱۲۷، در زمان تحقیق یا معاینه محل، بازپرس می تواند شهود، مطلعان و سایر اشخاص لازم را دعوت کند. اگر حضور شهود یا مطلعان برای اثبات حق ضروری باشد و بدون عذر موجه حاضر نشوند،

بازپرس می‌تواند دستور جلب صادر کند.

گزینه‌های دیگر یا خلاف نص صریح ماده هستند یا ناقصند.

سوال ۱۰۳ 

طبق ماده ۱۳۷، تفتیش و بازرسی فقط زمانی مجاز است که:

ظن قوی (بر پایه قرائن و امارات) وجود داشته باشد.

این ظن مربوط به وجود متهم یا ادله جرم در محل باشد.

بازپرس دستور دهد و جهات ظن قوی را در پرونده قید کند.

سوال ۱۰۴

تبصره ماده ۱۴۲ تصریح می‌کند:

در صورت فوریت و عدم حضور ساکنان یا متصرفان
در محل مورد بازرسی،

بازپرس می‌تواند تفتیش را با حضور دو نفر از اهل
محل انجام دهد.

شرط مهم: فوریت باید در صورتمجلس به صراحت قید
شود

سوال ۱۰۵

طبق ماده ۱۴۳ قانون آیین دادرسی کیفری:

اصل بر این است که حضور اشخاص دخیل در امر
کیفری در زمان بازرسی، نیازمند اجازه متصرف محل
است؛

اما اگر بازپرس تشخیص دهد که حضور این افراد برای تحقیق ضروری است، می‌تواند با دستور خود، این اشخاص را در محل بازرسی حاضر کند؛

یعنی در این فرض، نیاز به اجازه متصرف نیست.

سوال ۱۰۶ 

اصل بر این است که بازپرس در صورت صدور قرارهایی مانند منع تعقیب یا موقوفی تعقیب، باید درباره اشیاء و اموال مکشوفه که به نحوی در ارتباط با جرم بوده‌اند (دلیل، وسیله، حاصل از جرم و...) تعیین تکلیف کند؛

اما در خصوص ضبط اموال یا اشیاء، تعیین تکلیف با دادگاه است

سوال ۱۰۷ 

مطابق ماده ۱۵۱ قانون آیین دادرسی کیفری:

بازپرس فقط در موارد ضروری و به منظور کشف جرم
یا دستیابی به ادله وقوع جرم،

می‌تواند حساب‌های بانکی اشخاص را کنترل کند،

اما این اقدام منوط به تأیید رئیس حوزه قضائی است
(نه دادستان و نه دادگاه).

سوال ۱۰۸ 

مطابق ماده ۱۵۸:

کارشناس منتخب از سوی بازپرس موظف به انجام
کارشناسی است،

مگر اینکه:

عذر موجهی داشته باشد (به تشخیص بازپرس)، یا

موضوع مشمول جهات رد کارشناس (همان جهات رد
دادرس، مثل داشتن قرابت، دشمنی، ذی‌نفع بودن و...)

باشد.

در این صورت، کارشناس باید پیش از اقدام به کارشناسی و به صورت کتبی مراتب را به بازپرس اعلام کند

✓ سوال ۱۰۹

مطابق ماده ۱۶۸:

احضار یا جلب متهم توسط بازپرس فقط زمانی مجاز است که دلایل کافی برای توجه اتهام وجود داشته باشد.

تبصره ماده تصریح دارد که تخلف از این قاعده موجب محکومیت انتظامی تا درجه چهار است.

✓ سوال ۱۱۰

مطابق تبصره ماده ۱۷۰:

در برخی جرائم خاص مانند آنچه حیثیت اجتماعی متهم، عفت یا امنیت عمومی را تهدید کند، مرجع قضائی می‌تواند به تشخیص خود، از ذکر علت احضار صرف‌نظر کند.

اما متهم حق دارد برای اطلاع از علت احضار به دفتر مرجع قضائی مراجعه نماید.

سوال ۱۱۱ 

طبق ماده ۱۷۸، عذر موجه شامل فوت همسر یا اقربا تا درجه سوم از طبقه دوم است.

دایی جزء اقربا تا درجه دوم از طبقه دوم است، بنابراین فوت او مشمول عذر موجه است.

اما مادر همسر اصلاً جزء اقربای متهم نیست؛ پس

گزینه (۱) مصداق عذر ناموجه است.

سایر گزینه‌ها نیز مطابق متن ماده، عذر موجه محسوب می‌شوند.

سوال ۱۱۲ 

طبق تبصره ماده ۱۷۹، اگر احضاریه به صورت قانونی ابلاغ شده باشد اما بازپرس احتمال دهد متهم از آن مطلع نشده، باید برای یک بار دیگر او را احضار کند.

در گزینه (۲)، همین فرض ماده به درستی مطرح شده است.

سوال ۱۱۳ 

طبق تبصره ۲ ماده ۱۸۴، تنها در صورت ضرورت، بازپرس می‌تواند برگه جلب را به شاکی تحویل دهد.

گزینه (۱) دقیقاً به این بند اشاره دارد.

سوال ۱۱۴ 

طبق ماده ۱۸۷، اگر شخصی به علت کهولت، بیماری یا

سایر معاذیر موجه (به تشخیص بازپرس) نتواند نزد او حاضر شود، و در عین حال موضوع مهم و فوری باشد، بازپرس می‌تواند شخصاً به محل برود.

سوال ۱۱۵ 

طبق ماده ۱۸۸، دستور منع خروج شش ماهه است و اگر تمدید نشود، به‌طور خودکار منتفی می‌شود؛ بنابراین:

در گزینه ۱، با انقضای مهلت ۶ ماهه و عدم تمدید توسط بازپرس، ممنوع‌الخروجی قانوناً پایان می‌یابد.

سوال ۱۱۶ 

گزینه ۳ دقیقاً منطبق با متن ماده ۱۹۰ است:

< "این حق باید پیش از شروع تحقیق توسط بازپرس ابلاغ و تفهیم شود."

سوال ۱۱۷

طبق ماده ۲۰۳، بازپرس باید در جرائمی که مجازات آنها:

سلب حیات، قطع عضو، حبس ابد، یا تعزیر درجه چهار
و بالاتر است،

یا جنایات عمدی علیه تمامیت جسمانی که میزان دیه
آنها ثلث دیه کامل یا بیشتر است،
دستور تشکیل پرونده شخصیت را صادر کند.

گزینه (۲) مطابق است، چون میزان دیه نصف دیه
کامل است که بیش از ثلث است.

سوال ۱۱۸

طبق ماده ۲۰۵، اگر شاهد یا مطلع از نیروهای مسلح
باشد:

دعوت او باید حداقل ۲۴ ساعت قبل از جلسه

و از طریق فرمانده یا رئیس او انجام شود.

در گزینه الف، مقام قضایی دعوت را مستقیماً به شخص نظامی ابلاغ کرده که خلاف قانون است؛ این نقض تشریفات است.

سوال ۱۱۹ 

ماده ۳۲۹ مقرر می‌دارد:

«شهود نباید بدون اذن دادگاه متفرق شوند.»
بنابراین:

گزینه (ب) خلاف صریح قانون است؛ ترک جلسه بدون اجازه دادگاه ممنوع است.

سایر گزینه‌ها:

(۱) درست است، باید اجازه گرفته شود.

(۳) صحیح است، ترک بدون اذن، خلاف محسوب می‌شود.

(۴) نیز دقیق است؛ تصمیم‌گیری در این خصوص با قاضی است.

سوال ۱۲۰ 

ماده ۳۳۴، به روشنی مقرر می‌دارد که اگر شخص دارای عذر موجه برای حضور در دادگاه باشد، قاضی می‌تواند:

وقت دیگری برای سوگند تعیین کند؛

خودش به محل شخص برود؛

یا از قاضی دیگر بخواهد سوگند را استماع کند.

گزینه ۴ نادرست است، چون قاضی نمی‌تواند بدون توجه به عذر موجه، حق سوگند یا اعتبار آن را سلب کند